

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Formvlae Qvaedam Cavte Et Citra Scandalum loquendi de
præcipuis Christianæ doctrinæ locis**

Rhegius, Urbanus

Bonnae, 1544

VD16 R 1801

1 Pœnitentia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35397

- 8 Prædestinatio.
 9 Libertas Christiana.
 10 Magistratus.
 11 Omnes a Deo docti.
 12 Satisfactio.
 13 Virginitas.
 ✓ 14 Confessio.
 15 Traditiones humanæ.
 ✓ 16 Ieiunium.
 ✓ 17 Oratio.
 18 Sanctorum inuocatio.
 19 Imagines.
 20 Festa.
 21 Cæremoniæ.
 22 Sepultura.

DE POENITENTIA
quomodo caute loquendum.

SVnt qui hoc loco quidem aliquid
 dicunt, sed non ut, & quātum oportet,
 Nam uulgatam illam descriptionē
 ex Magistro Sententiarum inculcāt:
 Pœnitentia est mala præterita plange
 re, & plangenda iterum non commit
 tere.

tere. Sed hinc neq; origo & causa efficiens pœnitentiæ, neq; eius uera ratio aut partes cerni possunt. Nonne Ischariothes Matth. xxii. serio planxit, & cōfessus est peccatum suum, quòd innocentem sanguinē prodidisset, idq; tanta contritione, ut mox se suspenderet, nec posthac quenq; prodidit? Sed erat inutilis pœnitētia. Euangelium igitur docet ueram pœnitentiam, quæ est, ex animo dolere de peccatis perpetratis, uerè terreri iudicio Dei, ut cor fiat contritum & humiliatum. Et simul firmiter credere, omnia peccata, quantacūq; sint, à Deo nobis remitti propter merita Christi, qui peccata nostra ipse portauit in corpore suo, super lignū crucis.

Ordo igitur in pœnitētiæ partibus ille est. Primo, Cognitio uera peccatorum nostrorum, Lege recte prædicata, fit per Spiritū sanctum in nobis, reu

und leid. Secūdo, cognitio gratiæ Dei
in Christo nobis donatur per Euange-
lii prædicationem synceram, aut fides
in Christum, *Ein vertrauwen auff*
Exem- Gottes gnad. Exempli gratia, Primo
plum. audis decem præcepta, in quibus sta-
tim discis, quàm enormiter sis trans-
gressus Legem Dei, & in æternum dam-
nandus iusto Dei iudicio. Mox audis
uocem Euangelii hanc, uel similem, Ie-
Ioan. iij. sus Christus uenit in hunc mundum,
& Tim. 1 non ut condemnet mūdum, sed ut pec-
catores saluos faciat. Si hic Christum
fide apprehendis, ut tuum unicum Iu-
stificatorem & Saluatorem, qui non so-
lum peccata Petri & Pauli, sed etiā tua
delet, iā recrearis & uere agnoscis Dei
gratiam, habesq; pœnitentiam ueram,
quam proculdubio sequentur fructus
pœnitentia digni, id est, uitæ emenda-
tio & bona opera.

Hunc

Hunc ordinem Euangelistæ docēt
in pœnitentia uera. Mar. I. Resipiscite
& credite Euangelio. Hæc est concio
magni illius Præcursoris, quasi dicat:
Ante omnia agnoscite uestra peccata,
odio habete & fugite ea, reuertimini à
uiis malis, Et credite peccata uobis re-
mitti propter Christum Iesum, sicut
Euangelium uobis annuntiat remissio-
nem peccatorum in nomine Iesu Chri-
sti. Hic primo habes contritionem, ti-
morem Dei, primā pœnitentiæ partē.
Secundo habes fidem Euangelii, secun-
dam pœnitentiæ partem, quam Iudas
nō habuit, ideo desperauit, quia falsam
pœnitentiam habuit.

Vides etiam hic, fidem in homine
ueram non esse, nisi antea sit in eo
pœnitentia uel contritio. Quomodo
enim in Iustificatorem Christum ille
crederet, uel eum desyderaret, qui pro-
priam

priam iniusticiam uel ignorat, uel non
curat: Accipe exemplum, Qui capitali
ter ægrotat, & tamē uel ignorat, uel nō
curat morbū suum, ille etiam medicū
& medicinā negligit & contemnit. Pec
catum est morbus capitalis, Peccator
est ægrotus, Christus est medicus, Gra
tia Christi est medicina. Ergo illā gra
tiam promissam & oblatam in Euange
lio non desiderāt obstinati peccatores,
qui non dolēt de ullis peccatis, sed glo
riantur, uel Iustitiarum hypocritæ, qui se
putant iustos sine gratia Christi. Sed
peccatores, qui agnoscunt sua peccata,
& terrentur horrendo Dei iudicio, sen
tiunt in conscientia iram Dei, quòd æ
ternam mortem commuerūt, ii ma
gno desyderio suspirant gratiam Chri
sti. Illis una absolutio à peccatis, ex Euā
gelio prolata, gratior est omnibus diui
tiis & bonis totius mundi. Ideo Chri
stus

stus dicit Matth. XI. Pauperes euange-
lizantur, id est, qui habent perturbatas
& anxias conscientias propter pecca-
tum, & corda cōrrita & humiliata, sunt
idonei auditores Euangelii, quia Euan-
gelium annuntiat eis remissionem pec-
catorum per Christum. Ipsi autem ni-
hil ardētius desyderant, q̄ remissionem
peccatorum, ut iustificentur. Et Mat-
thæi IX. Non ueni uocare iustos, sed
peccatores ad pœnitentiam.

Vel breuius ad hunc modum.

Erkenne / berew / vnd bekenne deine
sunde von hertzen / Gleube aber auch
dabey / das Jhesus Christus das vn-
schuldige Lāb Gottes / auch deine sun-
de getragen vnd gebüffet habe / Bezen-
ge auch deine inwendige Büsse mit bes-
serung deins ganzen lebens / das ist die
rechte Euangelische büsse. Rew vnnnd
leidt one glaubenn hilfft nicht. Glaub
one rew vnd leid / ist kein rechter Christ-
licher glaub / Rew vnnnd glaub müssen
bey

bey einander sein / Darumb merck's fleiß
sig fromer Christ / welcher mēsch nicht
zum erstē sein eigē manigfaltig sünde /
vnd auch die lauern grade Gottes in
Christo vnserm Herrē / warhafftiglich
one gleissnerey kennet vnd glaubet /
der stecket warlich noch in seine sünden
vñ vnbusfertigkeit / vñ ist kein Christ /
wen er schon sonst viel vom Euangelio
reden vnd schreiben kan.

Die einfeltigen hören jzt zu dieser
zeit viel predigt vom glauben / Aber an
etlichen ortē alzu wenig von der büsse /
vnd lassen sich also düncken / sie glauben
recht / so doch in der warheit niemand
recht glaubet / er habe denn auch zuvor
rew vber seine sünde.

CAVTE LOQVENDI
formula de Fide, Operibus,
& Meritis.

Fides. **C**Vm Pastor etiam in alio Scriptu
ræ loco uersatur, subinde tamen,
ut fit, in fidei & operum mentionē in-
cidit